

Saznajte sve bitno o utjecaju ESG-a na vaše poslovanje, obvezama koje imate, trendovima koje očekujemo i mogućnostima ulaganja.

Što je ESG?

ESG označava **okoliš (Environmental)**, **društvo (Social)** i **upravljanje (Governance)**, tri ključna faktora za mjerenje održivosti i društvenog utjecaja poduzeća. ESG ide dalje od tradicionalnih financijskih matrica, fokusirajući se na to kako organizacije upravljaju svojim utjecajem na okoliš, odnosima sa sudionicima te pridržavanjem etičkih praksi upravljanja.

OKOLIŠNI FAKTORI (engl. Environment, označava utjecaj tvrtke na okoliš)

- Klimatske promjene i rizici
- energetska učinkovitost
- onečišćenje
- bioraznolikost...

DRUŠTVENI UTJECAJI (engl. Social, označava utjecaj tvrtke na društvo)

- Ljudska i radnička prava
- raznolikost
- uključenost
- dobrobit zaposlenika
- zadovoljstvo klijenata
- ulaganje u zajednicu...

UPRAVLJAČKI UTJECAJI (engl. Governance, označava društveno osviješteno upravljanje)

- Upravljačka struktura
- struktura naknada
- usklađenost s propisima
- antikorupcijska korporativna kultura - odnosi s dobavljačima...

Regulativa i nacionalna strategija

Ključni dokumenti Republike Hrvatske kojima su definirane prilagodbe strategiji ESG-a:

- Strategija prilagodbe klimatskim promjenama u RH za razdoblje 2040. – 2070.
- Klimatska strategija za razdoblje 2024. – 2026.
- Nacionalni plan oporavka i otpornosti (NPOO).

Ključna regulativa o održivosti povezana s izvještavanjem:

- EU taksonomija
- Direktiva o korporativnom izvještavanju o održivosti (CSRD)
- Europski standardi izvještavanja o održivosti (ESRS)
- Zakon o računovodstvu
- Stop-the-Clock / Omnibus

Jeste li obveznik izvještavanja?

✓ Da ako je:

- riječ o velikoj kompaniji* s područja Europske unije
- kompanija uvrštena na burzu
- strana kompanija s matičnom kompanijom u Europskoj uniji.

* Sva velika poduzeća koja prelaze dva od sljedeća tri kriterija: više od 250 zaposlenika, aktiva iznad 20.000.000 EUR te prihod iznad 40.000.000 EUR.

Ne ako je:

- riječ o malom poduzeću (SME).

Važno je znati!

Velike kompanije za potrebe vlastitog izvještavanja o održivosti traže od malih i srednjih poduzeća sljedeće podatke: emisije CO₂, potrošnja energije, količina otpada i dr.

Zakoni koji utječu na poslovanje poljoprivrednih društava

- Europski zeleni plan
- Direktiva o održivoj upotrebi pesticida
- Direktiva o radu
- Europska strategija zapošljavanja
- Uredba o nefinancijskom izvještavanju
- Direktiva o korporativnom upravljanju
- Zakon o zaštiti prirode
- Zakon o održivoj uporabi pesticida
- Zakon o radu
- Zakon o trgovačkim društvima

Trendovi, klimatske promjene i rizici

Trendovi u poljoprivredi

- potražnja za zdravim, svježim, lokalnim, etičnim i ekološki prihvatljivim proizvodima
- povećani zahtjevi za transparentnošću
- kružnost proizvoda i pakiranja
- smanjenje ugljičnog otiska u lancu vrijednosti
- regenerativne poljoprivredne prakse, organska poljoprivreda i dobrobit stoke
- biološki dodaci koji omogućuju zamjenu gnojiva bez ugrožavanja sigurnosti hrane.

Klimatski uvjeti na koje će se odraziti promjene

- oborine
- snježni pokrov
- površinsko otjecanje
- temperatura zraka
- ekstremni vremenski uvjeti
- vjetar
- vlažnost zraka
- vlažnost tla
- sunčevo zračenje
- razina mora.

Ključni tranzicijski ESG rizici u poljoprivredi

Rizici	Opis
Povećane cijene ugljika	Uvođenje poreza na ugljik moglo bi uvelike utjecati na proizvodne i operativne troškove aktivnosti u poljoprivredi.
Ograničavajuća regulativa	Povećanje političkog pritiska EU-a i vlade za smanjenje pašnjaka, krčenje šuma i širenje monokulture.
Napredak u nisko-ugljičnog tehnologiji	Stvoren je pritisak na tradicionalna poduzeća za implementacijom nisko-ugljične tehnologije.
Promjene u tržišnoj potražnji	Potrošači su sve spremniji promijeniti prehrambene navike i prijeći na druge alternative.
Povećan angažman investitora	Zbog sve većeg razmatranja klimatskih rizika, investitori pozivaju zemlje i društva da smanje emisije koje proizvodi sektor.
Povećani reputacijski rizici	Poduzeća koje utječu na klimatske promjene (npr. krčenje šuma) su više izložene reputacijskim rizicima.

Utjecaj poljoprivrede na okoliš

- Korištenje pesticida i herbicida
- emisije stakleničkih plinova
- intenzivna potrošnja vode
- erozija tla
- monokulture
- zagađenje otpadom iz staja i gnojiva
- pretvorba zemljišta iz prirodnih staništa u poljoprivredne površine smanjuje bioraznost
- genetsko modificiranje.

Kako možete poslovati održivo?

- Primjena ekoloških metoda uzgoja i smanjenje korištenja kemikalija
- učinkovito korištenje i očuvanje vodnih resursa uz sustave navodnjavanja i recikliranje
- očuvanje i promicanje bioraznost biljnih i životinjskih vrsta na farmama
- smanjenje potrošnje energije i korištenje obnovljivih izvora energije
- korištenje ekološki prihvatljivih materijala za ambalažu i smanjenje otpada
- podrška lokalnim zajednicama, pravednim radnim uvjetima i etičkim praksama u opskrbi lancu.

ESG certifikati za poljoprivredna društva

Fokusira se na proizvode i usluge s visokim ekološkim standardima.

Primarno je usmjeren na proizvode bez sintetičkih pesticida i GMO-a.

Namijenjeno proizvodima iz ribarstva i akvakulture koji su ekološki održivi.

Primjenjivo na proizvode iz akvakulture.

Potvrđuje ispunjavanje standarda kvalitete, sigurnosti i usklađenosti.

Označava održive proizvode koji štite tropske šume.

Potvrđuje ispunjavanje standarda pravedne trgovine.

ISO standardi povezani s ESG-om za poljoprivredna društva.

Kapitalna ulaganja u zaštitu okoliša

Upravljanje tlom i vodom

- ulaganja radi poboljšanja strukture i organskog sastava tla
- ulaganja radi smanjenja erozije i kontaminacije tla.

Smanjenje stakleničkih plinova

- ulaganje u tehnologije za upravljanje otpadom
- ulaganje u inovativne poljoprivredne tehnike.

Očuvanje bioraznolikosti

- ekološka poljoprivredna praksa
- prakse koje potiču bioraznolikost
- sadnja autohtonih vrsta.

Obnovljivi izvori energije

- postavljanje solarnih panela i vjetrogeneratora
- korištenje sustava za proizvodnju bioplina.

Primjeri ulaganja koje donosi ekološku i poslovnu vrijednost

BRIOAGRO AQUA

- **Tehnologija:** sustav pametnog navodnjavanja, koji koristi senzore za praćenje vlažnosti tla, temperature i električne vodljivosti, omogućujući automatizirano upravljanje navodnjavanjem i gnojidbom.
- **Učinci:** ušteda vode 20 – 50%, smanjenje potrošnje energije i gnojiva, povećanje učinkovitosti proizvodnje.

IRRIOT

- **Tehnologija:** bežični sustav za automatizaciju navodnjavanja, koji koristi radijsku tehnologiju za komunikaciju između centralnog kontrolera i udaljenih jedinica, omogućujući precizno upravljanje navodnjavanjem bez potrebe za kablovima ili pristupom električnoj mreži.
- **Učinci:** ušteda vode 50%, povećanje prinosa usjeva 30%, smanjenje potrebe za ručnim radom.

DN AGRAR I BSOG

- **Tehnologija:** izgradnja postrojenja za proizvodnju biometana kapaciteta 15 MW, koristeći anaerobnu digestiju organskih otpada iz stočarstva. Biometan se planira integrirati u postojeću plinsku mrežu.
- **Učinci:** smanjenje CO2 emisija za 90%, različiti izvori prihoda za poljoprivrednike, doprinos energetske tranziciji Rumunjske.

PÜSPÖK

- **Tehnologija:** integracija solarnih panela na poljoprivrednim površinama (agrivoltaika), omogućujući istodobnu proizvodnju hrane i električne energije.
- **Učinci:** proizvodnja obnovljive energije, smanjenje emisija CO₂, zaštita usjeva od ekstremnih vremenskih uvjeta, dodatni prihod za poljoprivrednike.